

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 91.

Maribor, dne 9 avgusta 1912

Letnik IV.

Slomšekova slavnost
ORLOVv nedeljo, dne 11. avguste 1912 v
Št. Jurju ob južni železnici.

V spored:

1. Sprejem gostov na kolodvoru (prihod vlakov: iz Celja 9.55, iz Maribora 10);
2. ob 11. uri: pridiga in sv. maša (pridiguje organizator mladine, vlč. gosp. dr. J. Hohnje);
3. ob 12. uri: svečano zborovanje štajerskega Orla v dvorani Katoliškega Doma;
4. ob 1. uri: obed v določenih gostilnah;
5. po večernicah: nastop in telovadba štajerskih in kranjskih Orlov na travniku posestnika F. Gerzina;
6. ljudska veselica, govori, godba, petje in druge zabave.

Vstopnina 30 vinarjev.

Kaj pravijo spomini?

Ni posebno praktično in umestno za človeka, ki živi in dela v javnosti, da bi se ukvarjal s spomini. Na vseh koncih in krajih čaka in kliče človeka veliko dela, da mu ne preostaja nič časa, vglablja se v spomine. Kar je bilo, je bilo; skrbimo, da bomo trenutni položaj izkoristili v naše dobro, v prid ljudstva. Pustimo preteklost, skrbimo za bodočnost! To so zdrava, praktična načela. Včasih se pa človeku vendar zahoče, da obstoji in se nekoliko oddahne. Njegov pogled, vpričo večno v zastrto prihodnost, postane utrujen, njegov duh, hiteč vedno naprej in snujoč vedno nove načrte, zahrepeni po oddihu. In ko človek tako odmakne svoj pogled od bodočnosti in sede za nekaj trenutkov na kamen ob cesti, po kateri ga vodi njegov korak vedno naprej, se mu ukrade pogled nazaj v preteklost. Kakor bi čaral čarovnik,

ti tvoji spomini obude sliko za sliko in mirno ter brez strasti motriš eno in drugo. In ni brez prida, če človek malo razbrska po svojih spominih. Marsikaj prijetnega, marsikaj poučnega razbere iz svojih spominov. Zlasti če srečamo v duhu raznoliko množico političnih spominov in se pri njih nekoliko pomučimo, nam povedo mnogo. Povedo nam v prvi vrsti, da so naši politični nasprotniki od nekdanj takih, kakor so sedaj. Skrivali so se mogoče pod drugimi firmami, imeli so drugačne, dostojnejše manire, posluževali so se drugačnih bojnih sredstev, bili večji mojstri in svetohlinstvu, toda če jih izluščite, najdete vedno isto zrno. Od srda do nas in do idej, ki jih zastopamo, razgrizeno lice vam zija nasproti. Če bi bili slišali govor, ki ga je imel pred tednom dni na stanovnem zborovanju „Zarje“ v Ljubljani gospod iur. Hodžar, bi naše trditve brez ovinkov priznali.

Gospod Hodžar je vzbujal spomine. V svojem govoru, v katerem je razgrnil pred nami serijo slik, ki so v tesni zvezi z desetletnico „Zarje“, se je moral dotakniti tudi njenih nasprotnikov. Poglejte jih: iste, ali vsaj do pičice podobne prikazni, kot one, ki vas obhajajo danes, če stopate nevstrašeno za zastavo, katera nosi na belo-modro-rudečem polju križ.

Bilo je okrog leta 1890. „Slovenec“ je pozval akademsko društvo „Triglav“ v Gradcu, naj se preopne na katoliško-narodni podlagi. „Triglav“ je pa to zavrnil s pripombo, da smatra to za nepotrebno. Če je kdo takrat rekel „Triglavu“, da je liberalno društvo, prepojeno z nauki brezverskega, svobodomišeltva, so ga hoteli linčati. Očitati komu, da je liberalizem istoveten z protiverstvom, da so liberalni nasprotniki katolicizma ter pribiti, da je bila skoro vsa naša takratna inteligenca prepojena s tem liberalizmom, je bil smrten greh in vse se je zgražalo na „razdiralcem sloge in edinosti.“ Poglejte jih danes: Nebroj jih se tlači slovensko zemljo, ki pravijo, da so dobri katoliki, da nimajo ničesar proti cerkvi; kadar je pa treba to pokazati v dejanju, pravijo kot nekdanj „Triglav“, da „ni potrebno“, ali pa grede celo naravnost v zbor svobodomišeltva. Še celo naši liberalci pristnejšega in robatejšega kova, katerim je krščanstvo „strup iz Judeje“, cerkveni obredi „paganski pomp“, včasih svetohlinsko zavijejo oči in

vzamejo v zakup krščanstvo. Hinavščina nekdanj — hinavščina sedaj.

Bilo je leta 1897. Iz „Triglava“ so izključili za vedno krščansko mislečega akademika, ki je svoje prepričanje tudi javno izpovedal. Očitati „Triglavu“, da je protikrščansko društvo, je bilo seveda prepovedano. Vzgledey iz sedanosti: nebroj. Slepljenje in zavajanje javnosti je v programu liberalcev od nekdanj in bo ostalo vedno.

V Gradcu je „Zarja“ leta 1899 ustanovila krščansko-socialno društvo „Naprej.“ Ko se je društvo utrdilo, so se vtihotapili vanj liberalci in ga osvojili. Društvo, ki je bilo velikega pomena za graške Slovence, je vsled tega razpadlo. Kako skušajo liberalci sedaj mnogokje „po ovinkih“ na nepšten način priti do oblasti, je znano. Koliko podjetij, koliko naprav so s tem že uničili po širni Sloveniji nam ni treba naštevati. Vsaka pokrajina govori cele knjige: v razdiralnem delu so liberalci veliki.

Dr. Mahničar in vse, ki so se drznili v tistih letih, stopiti kvarljivemu liberalizmu na prste, so k liberalci psovali in izkričali za največje škodljivce slovenskega ljudstva. Kako psujejo, blatijo, obrekujejo, lažejo v svojih listih danes, vemo vsi. Če se ti ne gabi, vzemi v roke „Slovenski Narod“, „Narodni List“, „Dan“, „Štajerca“ in celo kopico drugih in imel boš dovolj. V psovanju, natolcevanju, denunciranju in v drugih takih lepih lastnostih so bili liberalci nedosegljivi nekdanj in so sedaj.

Končajmo! Še mnogo bi nam povedali spomini, toda naj že to zadostuje. Liberalci so vedno in povsod enaki. Kakor so bili ogabni nekdanj, taki so zdaj. Naš boj jim mora veljati na vsej črti in brez pardona.

Spekuliranje na borzah
narašča.

Spekuliranje na borzah prihaja vedno bolj v širše ljudske kroge. Draginja in hrepenenje po zabavah še zdatno pospešujete prizadevanje obogaletti na hiter in lahek način. Tudi zakotne banke in navsveti raznih velikih bank povzročujejo, da se igran-

PODLISTEK.

Žrtev slabe vzgoje.

Povest iz sedanjega časa.
Al. Leben.

V krasni Savinjski dolini, ne daleč od trga Z . . . , stoji na prijaznem holmčku priprosta kmečka hišica. Ze njena zunanost pričča, da stanujejo tukaj pridni in pobožni ljudje; kajti vsepovsod vidiš največjo snago in najlepši red. Prav razkošno pa je okinčana mala kapelica, ki je prizidana hramu.

Kmet Gostinšek, vzgleden in pobožen starček, vodi zelo vspešno s svojo skrbno ženo in svojim vrlim sinom gospodarstvo. Sleherni dan imajo čela čez glavo, nikoli pa ne pozabijo svoja dela začeti z Bogom ter jih z Bogom tudi dokončati, dobro vedo, da je na božjem blagoslovu vse ležeče.

Bilo je neke nedelje popoldan. Stari Gostinšek je sedel v sobi pri mizi globoko zamišljen. Premišljeval je današnje župnikovo pridigo, v kateri je pridigar živo slikal žalostne razmere, ki vladajo svet v današnji dobi ter njih posledice.

„Hvala Bogu“, reče stari možek sam pri sebi, „da ne bom več dolgo tlačil zemlje v tej solzni dolini. Res je, da se bodo morali ljudje pokoriti za svoje pregrehe, pa če bodo le hoteli priznati potem svoje hudobije?“

Tako je vzdihoval stari, ko je vstopil domači trgovec Jagodič v sobo.

Ta mož, vzgled poštenosti in dobrodušnosti, dobrega, starega kmeta posebno čista in prihaja čestokrat z ondotnim gospodom župnikom Kosom k njemu, da se v tej pošteni družbi v prijateljskih pogovorih nekoliko razvedri.

„Bodi mi pozdravljen, stari prijatelj“, nagovori došlec kmeta. „No, zakaj pa danes tako nevoljen, tako otožen?“

„Ah, kdo naj ne bo otožen, če sedanji razburkani čas natančno opazuje in pazljivo razmotriva“, je vzdihnil stari, „Imam že 79 let na hrbtu in torej

nekaj pomnim: pa odkritosrečno rečem, ljudje so od leta do leta slabejši in sporedno z ljudmi tudi časi. Ne da se vtajiti, da so se včasih tudi godile strahovite reči, toda vedno je še ostalo upanje na boljše, a sedaj . . .“

„No, kaj pa sedaj?“ prekine trgovec kmeta. „Sedaj pa je že umrlo tudi vsako upanje. — V prejšnjih časih, ko je Bog kaznoval ljudi z vojsko, ali kugo ali lakoto, so se ljudje spokorili ter vrnili vsaj za nekoliko časa k Bogu nazaj, sedaj pa je veli svet podoba Sodome in Gomore in jaz dvomim, in zrem z velikim nezaupanjem v kako boljše bodočnost, četudi bi Bog poslal čez narode kugo in lakoto in vojske, kar se itak že uresničuje.“

„Človek ne sme takoj obupati“, tolaži trgovec svojega prijatelja, „človek mora vedno v svojem srcu gojiti upanje na boljše čase. Ali ne veš, da je hotel Bog zavoljo malo pravičnih tudi mestoma Sodomi in Gomori prizanesti? In nekaj dobrih ljudi je še vendar med nami. In vedno je še isti ustmiljeni Bog — Vojske se nam po mojem mnenju ni treba bati, kuga nas menja tudi ne bo obiskala in . . .“

„. . . Stiska in beda bo nastala“, seže vmes Gostinšek. „Saj že sedaj tlači strahovita stiska ne samo kmečko ljudstvo, ampak tudi meščane. Gotova resnica je, kar je danes gospod župnik rekel v pridigi: Dasi so zabavaljšča dandanes bolj napolnjena, kakor nekdanj, in je zapravljenost pri tem večja kakor nekdanj, tako da bi človek utegnil misliti, ljudje tičijo v bogatstvu do glave, se mi to dozdeva tako kakor slednji vzdihljaji umirajočega, ki postajajo tudi silnejši, kakor so bili v zdravih dneh.“

Ko se naša znanca tako pomenkujeta, vstopi v sobo župnik.

Pobožen, častiljiv duhovnik, kakor prihajajo v blagor človeštva iz materinskih rok katoliške cerkve. Priprost v svojem nastopu, ponižen in ob enem veličasten v službi pred Bogom, ljubeznjiv, pa tudi resen v občevanju z ljudmi, priljuden in vesel v družbi, pridobil si je takoj spočetka ljubezen in zaupanje svojih župljanov, kojih dušni pastir je že nad dvajset let. Starost je začela sicer že pripogibati po-

božnega dušnega pastirja, toda vkljub temu je mladosten njegov duh in ognjevit njegov pogum.

S pozdravom „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ se je približal prijateljsko, ki danes radi resnega pogovora nista bila tako živahna kakor drugokrat.

Pa tudi srce starega duhovnika je danes prevečala velika otožnost; tudi on sam, ki je sicer še vsikdar znal vsakogar potolažiti in razvedriti, tudi on je bil danes silno zamišljen in nenavadno kratkobeseden.

Konečno le prične kmet, ponujajoč župniku stol:

„Danes pa ste, častivredni, gotovo zelo zmučeni. Zjutraj rano ste bili že v spovednici, potem ste imeli sv. opravilo in popoldan ste morali v tem slabem vremenu še k bolniku!“

„Vsak stan“, pripomni trgovec, „ima svoje težave, mislim pa, da nobeden ne toliko, kakor duhovski stan. Duhovnik mora iti po dnevu in po noči, v nevihti in vetru, v vročini in mrazu, v dežju in snegu gologlav z Najsvetejšim velikokrat po več ur daleč k bolniku, kjer mora čestokrat dihati va-se okužen zrak; da, to je v resnici težaven poklic.“

„Zato pa je tudi radost velika“, reče župnik, „katero občuti duhovnik, če mu je Bog podelil milost, da je poučil kakega nevedneža, da je koga pripeljal zopet na pravo pot, ojunatil malosrčneža, če so njegove tolažilne besede olajšale trpljenje ljudstva in njegov svet jim pomagal in njegova pomoč izbrisala grenke solze. O, tedaj občuti duhovnik, kako rajsko prijetno je: tolažiti, pomagati, dati — kako resnične so besede Zveličarjeve: Moje breme je lahko in moj jarem je sladek! — Toda v duhovniškem stanu se najdejo težave, kakoršnih drug človek niti ne more občutiti. In eno tako, največjo v svojem življenju, sem moral danes prestati.“

„Za božjo voljo, kaj pa se vam je danes pripetilo tako strašnega, gospod župnik?“ vprašuje kmet ves začuden.

„Razkrijte nam svojo bol“, sili trgovec, „in če sva v stanu vam kaj svetovati, pomagati, vas tola-

ci izobraženega Slovenca se bo našlo nekaj knjig, ki bi jih lahko pogrešal, zatiranim Slovencem po Koroškem pa bi z njimi veliko koristil. Prosimo vse rodoljube, posebno cenjene gospode uradnike, učitelje, duhovnike, kakor sploh vsakega zavednega Slovenca, kakor slovenska društva, vsakega rodoljuba, kateremu je za bodočnost koroških Slovencev, naj pregleda knjižnico ter se nas spomni s kako knjigo. Sila je velika — pomoč redka!

Knjige sprejema društvo „Gorotan“ (društvo slovenskih učiteljev in akademikov), Sv. Peter pri Vašinjah, pošta Velikovec, Koroško.

Odbor.

(Opozarjamo samo, naj se pri izbiri in razdelitvi knjig strogo pazi na to, da med ljudstvo ne bo prišlo slabo čtivo. S knjigami nekaterih naših svobodomiselnih pisateljev, ki teptajo vsako moralo v blato in jim ni nobeno čustvo, nobena misel, nobeno prepričanje sveto, bi se več škodovalo kakor koristilo, ker bi se skvarilo do sedaj po večini pošteno ljudstvo. Tudi kdor bi hotel tem potom razširjati med koroškimi Slovenci kake negodne in pogubne liberalne nauke, bi grdo grešil nad koroškim slovenstvom. V tem oziru kličemo vsem, ki bi radi zadostili svoji liberalni strasti na Korotan: Roke proč od slovenskih Korošcev! Op. ur.)

Proces proti Jukiču in tovarišem.

Zagreb, 7. avgusta.

Deveti dan razprave.

V današnji razpravi sta podala oba psihijatra, dr. Žirovič in dr. Lang kot izvedenca svoje mnenje o duševnem stanju Jukičevem.

Dr. Žirovič je obširno izvajal, da je Jukič sicer abnormalen človek, jako psihopatičnega značaja ter tudi hereditarno obremenjen, toda ni duševno bolan in se mu ne more na noben način odrekati odgovornosti za njegov čin.

Z ozirom na ta izvajanja je prišlo med izvedencem in braniteljem dr. Prebegom do ostre kontroverze. Dr. Prebeg je zahteval, naj izvedenec pove, ali je preiskal Jukiča glede na razne duševne in telesne znake paranoie.

Izvedenec je jako ostro vprašanje in je označil za veksacijo, proti čemur je odločno protestiral branitelj dr. Prebeg. Končno je izvedenec le moral odgovoriti na vprašanje in priznati, da ni preiskal Jukiča z ozirom na znake paranoie. Izgovarjal pa se je, da se po obstoječih principih izvrši taka preiskava le tedaj, če obstoji sum za paranoio; tega suma pa nihče ni izrekel.

Nato je izjavil branitelj dr. Prebeg, da se mu zdi čudno, kako je mogoče, da dr. Žirovič, kot voditelj stenjevske deželne bolnišnice, potemtakem deželni uradnik, ki je neposredno podložen Cuvaju, v tem procesu fungira kot izvedenec.

Njegovo danes podano izvedeniško mnenje je le še bolj utrdilo tehtne pomisleke proti njemu. Končno je izjavil branitelj, da si z ozirom na podano izvedeniško mnenje pridržuje ničnostno pritožbo.

Potem je čital branitelj dr. Prebeg iz knjige: „Die Klinik“ obširno razpravo o preiskavi paranoikov, ki jo je spisal priznani strokovnjak prof. Mendel, ter je nato povpraševal izvedenca, če se je zanimal tudi za to, kako je Jukič živel, kaj je delal, kaka je njegova pisava, v kakem razpoloženju je bil pred atentatom, kaj je z različnimi predstavami, ki jih je imel, kakor n. pr., da je zaročen, da mu raste kost pod jezikom itd.

Izvedenec je priznal, da po vsem tem ni povpraševal.

Branitelj dr. Popovič: Ali ste si dali pripovedovati od Jukiča, kako je izvršil atentat?

Izvedenec: Ne! Kar stoji o tem v aktih, mi je popolnoma zadostovalo! (Oho! pri braniteljih.)

Branitelj: Ali smatrate Jukiča za simulanta?

Izvedenec: Ne!

Branitelj: Ali je bil Jukič tedaj, ko je izvršil atentat, pijan?

Izvedenec: Tisti dan je sicer pil mnogo, a pijan ni bil popolnoma. Še-le pozneje, pri begu, je že morda nanj deloval alkohol.

Branitelj: Ali je zdravstveno stanje Jukičevo, kakor ga omenja vojaško spričevalo, ozdravljivo?

Izvedenec: Ne! Narobe! Mogoče je, da se še poslabša.

Branitelj je nato izvedencem iz dela priznane-ga strokovnjaka dr. Schäfferja čital celo vrsto vprašanj, ki jih ta znameniti učenjak smatra za nujno potrebna za preizkušnje duševnega stanja.

Izvedenec (je moral priznati, da ni stavil Jukiču niti enega teh-le vprašanj.

Branitelj dr. Prebeg: Ali se vam ne zdi znamenje moralne slabosti, da hoče kdo koga usmrtiti vzlic temu, da mu je bil ta namen preprečen? Srd sam vendar ni mogel dovesti Jukiča do atentata? In tudi jaz morda sovražim Cuvaja iz celega svojega srca, toda ga vendar ne mislim usmrtiti!

Izvedenec: Da mora moriti, je bila Jukičeva fiksna ideja.

Branitelj: Ali ste čitali Jukičeve pesmi?

Izvedenec: Ne! Prečital sem eno in sem vedel dovolj, da je namreč pesniški norec, kakor jih mnogo leta po svetu.

Branitelj: Ali ne smatrate za abnormalnost, da je Jukič celemu svetu pripovedoval o atentatu?

Izvedenec: To je bila neumnost oči njega.

Branitelj: Ali je tako malo vredno upoštevanja dejstvo, da je skoraj cela rodbina Jukičeva umorila? Ali vam ni znano, da stoji celo v formulirjih zavarovalnih pogodb, da mora navesti, ali je kdo od zavarovančeve rodbine duševno bolan?

Izvedenec: Tega ne vem!

Po opoldanskem premoru je podal svoje mnenje drugi psihijater-izvedenec dr. Lang. Izjavil je, da je Jukičevo duševno stanje abnormalno. Jukič je človek, ki je bil nevaren vsem, ki niso mislili in delali tako, kakor on. Njegov živčni sistem je sicer defekten, vendar pa ni niti pomisliti, da bi bil duševno bolan in je torej popolnoma odgovoren za svoj čin.

Nato je branitelj dr. Prebeg stavil na dr. Lang-a ista vprašanja, kakor na prejšnjega izvedenca. Odgovarjal je dr. Lang istotako, kakor dr. Žirovič.

Blamirani izvedenci.

Med drugim je prišlo do jako interesantnega dogodka. Že ko je branitelj dr. Popovič postavil prve-mu izvedencu dr. Žiroviču vprašanje, ali je tudi opazoval Jukičeve oči, in je ta odgovoril, da ne, je bilo slišati iz občinstva, kjer so bili navzoči mnogo številni zdravniki, klice: To je jako čudno!

Ko pa tudi drugi izvedenec dr. Lang ni omenil v svojem mnenju, da bi bil opazoval Jukičeve oči, je vstal med občinstvom očesni zdravnik dr. Tkalič in z besedami: „Vprašajte ga, ali je opazoval Jukičeve oči?! Brez tega opazovanja je vsaka diagnoza nemogoča, kriva!“ hitel proti braniteljski klopi.

V dvorani je nastalo splošno razburjenje in predsednik je komaj in komaj napravil mir ter zagrozil dr. Tkaliču, da ga bo dal odstraniti in ga je ostro pokaral.

V vseh zagrebških krogih vlada velikansko ogorčenje nad znanstveno popolnoma pogrešanim in kar očitno za ta slučaj posebej prikrojnim mnenjem obeh psihijatrov.

Zagreb, 8. avgusta.

Deseti dan razprave.

Izpolnil ga je državni pravdnik dr. Markovič s svojim obtoževalnim govorom. Slikal je atentat na Cuvaja in opisoval, kako je bil od kroglice zadet bapski svetnik Hervoics in policist Božan. Ko je rekel, da slika vse tako, kot so to priznali obtoženci sami, je nastalo med obtoženci silno ogorčenje in čuli so se glasovi protesta. H sklepu svojih izvajanj je prišel državni pravdnik na krivdo vsakega posameznega obtoženca. Svojo obtožnico vzdržuje pravdnik v polnem obsegu. Ko je govoril o obtožencu Bublču in njegovi krivdi, skoči ta ves razburjen kvišku ter prosi predsednika, da vsled srčne hibe, ki jo ima, ne more nadalje poslušati izvajanj državnega pravdnika ter prosi, da sme zapustiti dvorano. Predsednik mu to dovoli.

Državni pravdnik zahteva obsodbo Jukiča radi hudodelstva zavratnega umora, radi hudodelstva javnega nasilstva, kakor tudi radi prestopka zoper javno varnost ter se naj ga obsodi na smrt. Glede obtožencev Cvjiča, Cesareca, Bublča, Neidhardta in Horvatina, ki so vedeli za Jukičev namer, predlaga težko ječo od 10 do 20 let; glede nadaljnjih pet obtožencev predlaga kazen težke ječe do 5 let.

Prihodnja razprava jutri dne 9. t. m.

Govorijo branitelji.

Politični pregled.

Turčija.

Abdul Hamid in Albanci.
Neki član vladč izjavlja, da so neresnične vesti, ki trdijo, da zahtevajo Albanci povratek Abdul Hamida na prestol. Ta vest je nastala vsled poročila kosovskega valija, ki je demisioniral. Če bi Albanci res kaj takega zahtevali, bi vlada prekinila pogajanja z njimi. Južni Albanci imajo nekatere nenavadne zahteve, ali nihče ni govoril o bivšem sultanu. Vlada je naznanila voditeljem albanskih vstajšev, da želi mirno pogajanje, toda če ostane ta trud brez vspeha, bo nastopila z vojaško silo.

Po zadnjih vesteh se Albanci vračajo domov.

Raznoterosti.

Cerkvena berila za lavantinsko škofijo bodo skoraj dotiskana. Knjiga bo obsegala liste in evangelije za nedelje in zapovedane praznike cellega leta in za vse dni sv. postnega časa, nadalje liste in pa evangelije za odpravljene praznike, ki se naj berejo po naročilu škofijske sinode z leta 1900 (Actiones et constitutiones Synodi diocessanae Lavantinae anno 1900 institutae. Marburgi, 1901. Pag. 241), in za godove svetnikov, ki se slavijo v lavantinski škofiji. V knjigi se nahaja tudi trpljenje Kristusovo po spisih vseh štirih evangelistov, sprejeta so iwanjo sinodalna berila in na koncu najdeš običajne molitve pred pridigo in po pridigi. Iz tega kratkega pregleda je razvidno, da so se pri redakciji knjige upoštevale vse želje, ki so jih č. gg. dušni pastirji že večkrat izrazili na pastoralnih konferencah. Jeziku se je posvetila posebna skrb in pozornost, kar je stalo mnogo časa in truda in zato je upati, da bo knjiga ugajala tudi v tem oziru. Č. gg. dušni pastirji bodo gotovo z veseljem segli po novih perikopah, ko se bodo razposlale naročevalne pole.

Iz sodne službe. Avskultant dr. Fr. Kovča v Celju je imenovan sodnikom v Ilirsko Bistrico na Notranjskem.

Delitev okrajnega orožniškega poveljstva v Celju. Namestnika je odredila, da se ustanovi za sodne okraje Vransko-Gornji Grad, posebno orožniško poveljstvo v Mozirju, ki bo pa podrejeno celjskemu. To obsega zdaj še vedno okraje: Celje, Laško in pa Smarje.

Evharistični kongres. (Vožnja.) Udeleženci evharističnega kongresa imajo pravico do znižane vozne cene na vseh železnicah, ki pridejo za našo škofijo v poštev, razun na progi Rogatec—Grobelno, Kojnice—Poljčane ter Slov. Bistrica do koldvora Slov. Bistrice. Na teh se ni dovolila olajšava; ravnotako ne na progi Au—Seewiesen—Kapfenberg za tiste, ki grejo iz Marijinega Celja po tej progi na južno žel. Znižane cene so pa tedaj na progah: Ljutomer—Spilfeld, Središče—Pragarsko, Brežice—Zidanmost, Celje—Spodnji Dravograd, Spodnji Dravograd—Maribor, Trbovlje—Dunaj. Kdor gre iz Dunaja v Mar. Celje, ima tudi na tej progi, namreč Dunaj—St. Pölten ter St. Pölten—Marijino Celje znižane cene. Nekaj Solčavanov gre čez planine v Železno Kapljo; ti imajo seveda tudi od tam znižane cene po državni železnici na Dunaj. Znižanje obstoji v sledečem: za vožnjo v I. razredu brzovlaka se plača cela karta I. razreda osebne vlaka, za vožnjo v II. razredu brzovlaka se plača cela karta II. razreda osebne vlaka, za vožnjo v III. razredu brzovlaka se plača polovična karta III. razreda brzovlaka, za vožnjo v I. razredu osebne vlaka se plača polovična karta I. razreda brzovlaka, za vožnjo v II. razredu osebne vlaka se plača polovična karta II. razreda brzovlaka, za vožnjo v III. razredu osebne vlaka se plača polovična karta III. razreda osebne vlaka. Kdor se tedaj vozi v III. razredu brzovlaka ali pa osebne vlaka plača samo polovico navadne cene. Iz Maribora na Dunaj stane torej III. razred brzovlaka 7 K 50 h, III. razred osebne vlaka pa 5 K 75 h. Kdor se vozi po tej progi nazaj, plača ravno toliko tudi nazaj. Kdor se bo pa poslužil za vožnjo na Dunaj posebnega vlaka, ki bo sprejemal udeležence na vseh postajah od Trbovlj do Spilfelda, pa plača polovico vozne cene za III. razred osebne vlaka za vožnjo na Dunaj in nazaj pri blagajniku škofijskega odbora v Mariboru; iz Dunaja nazaj pa ne gre poseben vlak, ampak se vsak lahko pelja s poljubnim osebnim vlakom ali z brzovlakom z doplačilom za brzovlak. Kdor pa bo šel iz Dunaja še v Marijino Celje, plača iz Dunaja v St. Pölten za III. razred brzovlaka 1 K 65 h, za III. razred osebne vlaka 1 K 25 h. Iz St. Pöltena v Marijino Celje bo pa šel vsake pol ure en vlak, za katerega bo plačati v III. razredu 2 K 15 h. Ta zadnja železnica je električna in ima krasne vozove za razgled po romantičnem planinskem svetu. To romanje v Marijino Celje se bo vršilo dne 16. septembra. Na večer ali noč tega dne bo še menda mogoče priti po isti ceni iz Marijinega Celja na Dunaj nazaj nekateri pa bodo dne 16. septembra v Marijinem Celju prenočili in se potem peljali na Dunaj ali pa grejo iz Marijinega Celja peš ali z naročenim vozom okoli šest ur do postaje Au-Seewiesen. Od te postaje do Kapfenberga pri Brucku na Muri višje Gradca je plačati za III. razred 1 K 20 h. — Za vse te vozne olajšave pa je potrebna železniška legitimacija, ki se dobi pri škofijskem odboru za 35 h. Brez te bo moral vsak plačati celo vožnino. Samo oni, ki stopijo neposredno v posebni vlak na progi Trbovlje—Spilfeld, ne potrebujejo legitimacije. Toda tudi tem je svetovati, da si jo oskrbijo za slučaj, da posebni vlak zamudijo. Legitimacijo morajo torej imeti tudi tisti, ki se vozi-jo do posebnega vlaka na progah Ljutomer—Spilfeld, Središče—Pragarsko, Brežice—Zidanmost, Velenje—Celje, Velenje—Spodnji-Dravograd—Maribor. Posebni vlak bo vozil tako, da pride dne 11. septembra okoli poldneva na Dunaj. Na spodnještajerskih postajah bo tedaj sprejemal udeležence na vse zgodaj, to je predno pridejo tujerajski vlaki stranskih prog. Prednost posebnega vlaka obstoji v tem, da se udeležencem bolj gotovo in lahko očakažejo stanovanja. Odbor bo sicer skrbel, da bo tudi ob drugih vlakih čakal kak voditelj Lavantinec, ki morajo pri izstopu na Dunaju imeti že pripete znake, da jih voditelj če lahko spozna; vendar za vsak vlak ne bo mogoče dobiti voditelja. Ako tedaj kaka skupina pride z drugim vlakom in hoče na vsak način imeti od odbora voditelja, naj to pravočasno naznani. — Ravno kar smo dobili od južne železnice sledeči odgovor na to zahtevna vprašanja. Kdor bo šel iz Dunaja v Marijino Celje, bo imel na tej progi, Dunaj—Mar. Celje, vozne olajšave z železniško legitimacijo. Če pa bo kdo šel iz Mar. Celja čez Au-Seewiesen in Kapfenberg domov, bo moral plačati od Au-Seewiesen do doma celo karto brez vsakega znižanja kljub železniški legitimaciji. Vozno ceno znižajo namreč le za direktno vožnjo od doma na Dunaj in nazaj. Bolj po ceni in v krajšem času bo prišel vsak Lavantinec iz Mar. Celja domov, če se pelja iz Mar. Celja nazaj na Dunaj in od tam po znižani ceni domov. Kdor se bo vozil na Dunaj s posebnim vlakom, bo plačal že naprej tudi vožnjo iz Dunaja nazaj; temu torej že raditega najbolj kaže, da gre iz Mar. Celja na Dunaj nazaj. Romarska vožnja iz Dunaja v Mar. Celje bo trajala le štiri in pol ure, ker bodo vozili posebni vlaki, ki bodo stali samo na izvanredno lepih mestih.

L JUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA v CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

obrestuje

Hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ % brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižnice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnice. Sprejema po sejnem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne dviga.

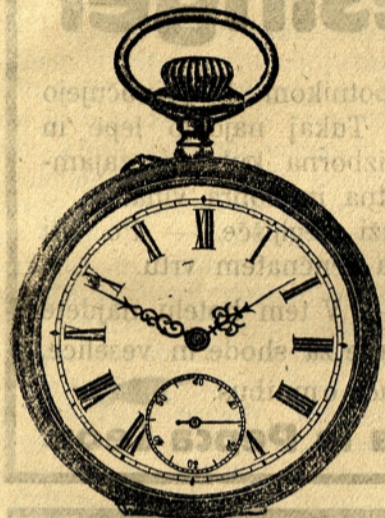
uraduje

vsak torek in petek depoldno. Prošnje se sprejemajo in pojasnila dajejo vsak dan, izvzemši praznike, depoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure pop. Za vplačila po pošti se dajejo zastoj poštno-hranilnične položnice št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzojave zadostnje na-lov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5 $\frac{1}{2}$ %, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolgove pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Slovinci pozor!

Pristna srebrna ura K 7.—
Pristna srebr. ura ženska K 7.—
Pristna srebrna verižica K 2.—
Pristna srebrna verižica

damska K 3.40

Zlata ura K 28.—
Ker sem kupil iz Švice celo tovarniško zalogo bom prodal rapasirane ure po zelo nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane!

Urar, očalar in zlatar

Frano Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Edina štajerska narodna steklarska trgovina Na debelo! Na drobno!

Franc Strupi, Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste [posode, svetilk, og'edal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklavskih del pri cerkvah in priv. stavbah. Najsolidnejša in točna postrežba.

Trgovina s specerijskim blagom

Pozor Slovenci!

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Glavna slovenska zaloga velikanska izbira kranj. vrvarskega blaga kakor: štrang, užd, vrvi, vrvi za perilo, mrež za seno in za o-
: : troške postelje itd. itd. : :
Sprejema se vse pod to stroko spadajoča dela kakor: vrvi za zvonove, dvigalnice in transimsije. :

Ivan Ravnikar

Celje

Graška cesta 21.

Glavna slovenska zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firniza in : : lakov. : :
Zaloga nagrobnih in voščenih sveč, :
: Zaloga vseh rudniških voda. :
Priporočam sveža, deteljna, travna. :
poljska, vrtna in cvetlična kaljiva : :
: : semena. : : 22

Na drobno! Točna in solidna postrežba! Na debelo!

Ne pozabite

Volno, sukno (štofe), cajge, modno perilno blago, preproge, odeje, koce, platno in vse manufakturno blago kupite najbolje in najceneje v domači trgovini

M. E. Šepec,

Maribor.

Grajski trg. 1086a Burgplatz.

Ni treba si glavo tret!

Najboljše špecerijsko blago, zanesljiva kaljiva vsakovrstna

semena

voščenih in drugih vrst sveč, dobivate zajamčeno solidne postrežbe pri staroznani tvrdki

Milan Hočevar Celje

tik farne cerkve.

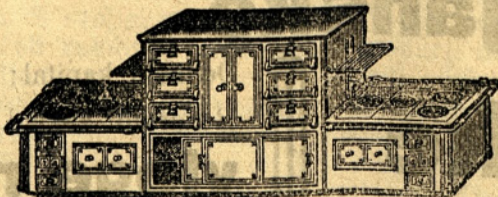
Liniment mazilo, najbolje sredstvo, če si hočeš odstraniti potenje nog. Cena 3 krome (tudi v znamkah). — Pošilja franco. **Mesna lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru** 131 **Glavni trg tik rotovža.**

Agitirajte za „Slov. Stražo“!

Kdor hoče, da imajo njegovi inserati vspeh, inserira v „Straži“!

Darujte za Slov. Stražo!

Tovarna za peči H. KOLOSEUS
Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta šte. 5

priporoča cenjenemu občinstvu svojo bogato zalogo

raznovrstnih križev

stoječih in stenskih, lesenih in nikljastih razne velikosti, po izredno nizkih cenah. Na razpolago ima tudi ali pa oskrbi za

velike poljske križe

lesene podobe (korpuse) križanega, fino, umetno izpeljane 80, 90, 100 in še več centimetrov velike od 45 kron naprej. - -

Istotako ima v zalogi molitvenike najboljše vsebine, rožne vence priproste in fine, velike stenske podobe v okvirjih in brez okvirjev, najnovejše obhajilne podobe, male podobice, škapulirje, svetinjske, velike in male in druge nabožne reči.

Katoličani! Slovenci!

H kateremu krojaču se naj obrnemo?

Jos. Macuh

Maribor, Stolna ulica 5 nasproti Ljudski posojilnici.

Priporoča se preč. duhovščini in sl. občinstvu za obilen obisk; osobito se priporoča vsem cenjenim odsekom „Orla“ za nabavo kompletnih krojev, kot čepic, bluzk itd. za javne nastope in prireditve. Imam nadalje veliko zalogo črnega- in modnega blaga, iz solidnih tovarn.

Cene nizke! Delo solidno in vestno! Postrežba točna!

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju
Gospodska ulica 5.

Trgovina v »Narodnem domu«
v **Spod. Dravogradu** — na lepem prostori, na ugodnem kraju — se dá **takoj** v najem. Vpračanja na posojilnico v Spenjem Dravogradu, Koroškem. 175

LEKAR-NARJA A. THIERRY-BALSAM
edno pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Oblastno varovan.

ICH DIEN
Jedini pravi balsam z lek. U andela stráže A. Thierry v Pregradu u Rogacky-Slatiny

Naroči se: Lekarna k angelju varihu, ADOLF THIERRY v PREGRADE pri ROBATCU.
Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Krompir, rumeni, rožni in beli, fižol, oves, domačo deteljo, lucerno, čebulček, krmilno peso, korenje, sploh vsa vrtna in poljska semena, zanesljive kakovosti, najboljše vrste se dobijo v **Veletrgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki**

Anton Kolenc Celje
Gračka ulica št. 22.

Na debelo! Na drobno!
Istotam se kupi vsaka množina želoda in deteljnega semena domače detelje.

Volneno
za ženske in sukno za moške obleke zadnje mode razpošilja najceneje **Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermecki v Celju št. 301.**
Vzorci na zahtevo poštine prosto.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
Priporoča se največja in najcenejša svetovna pripoznana slovenska trgovina

Rafael Salmič v Celju, Narodni dom.
Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur, slatnine srebrnine in optičnih predmetov.

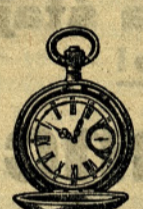
Najnižje cene! Postrežba točna! Mali dobiček! Dobro ime!
Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec zahteva moj novi veliki cenik, katerega dob zastoj in poštine prosto.
Ni tisoče zahvalnih pism sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Le pristna s to le 61

varstveno znamko
Rösler-jeva voda za zobe
je najboljša za zobe.
Dobi se povsod.
Steklenica 72 h.

Darila za birmo!

Točna postrežba.
Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.
Tudi na obroki! Ilustr. cenik zastoj Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura	K 9.50
Pristna srebrna ura	7.00
Original omega ura	18.00
Kuhinjska ura	4.00
Budiljka, niklasta	3.00
Poročni prstani	2.00
Srebrne veriže	2.00

— Vedetna jamstva —
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urur in očalar 447
Maribor, Gosposka ulica 28
Kopirjem zlatolase in srebrne.

Inseriranje v »Straži« je ceno, ker hočemo iti na roko slovenskemu trgovstvu in obrtništvu, zato poslužite se ugodne prilike.

»Straža« je najuglednejši spodnještajerski list, ki se zelo mnoga čita zato je inseriranje v njem zelo uspešno.

Stavbeni in umetni ključavničar. oblast. koncesioniran vodovodni inštalater
Ivan Rebek, Celje
Poljska ulica št. 14.

Se priporoča za družgam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobova itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidravličnimi viširi. Izdelujem vsake vrste tehnične, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

Nahrbtniki

najboljše kakovosti po raznovrstnih cenah, nadalje **plainske dopisnice: Savinjskih alp**, papirnate čaše in iz aluminija, se - - dobivajo pri tvrdki - -

Za vrtno veselice:
lampijone, konfeti, serpentine karte za tombolo, papirnate - - krožnike, servijete itd. - - Zaloga raznega papirja. - -

Goričar & Leskovšek
Celje, Graška cesta 7.

Zvezna trgovina
Goričar & Leskovšek
Celje, Rotovska ulica št. 2.

Hotel Trabesinger v Celovcu
Velikovaška cesta št. 5

se priporoča potnikom, ki prinočujejo v Celovcu. — Tukaj najdejo lepe in snažne sobe; izborna kuhinja, zajamčeno pristna in dobra vina. Za zabavo služi kegljišče. — Po leti sediš na senčnatem vrtu.

Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Lojzka in Pepca Leon.

Naše zelo moderno opremljeno specialno tovarniško podjetje stoji že **nad 40 let na čelu** tovarn za stiskalnice in je v strokovnjaških krogih **na najboljšem glasu.**

Zahtevajte specialni cenik št. 451* o stiskalnicah za vino in sadje, kompletic moštarnic, hidravličnih preš, sadnih in grozdnih mlinov, strojev za snemanje jagod, navornih sesalk itd.

nad 700 kolajn in prvih daril itd.
PH. MAYFARTH & Co.
Specialna tovarna za izdelovanje strojev, ki se rabijo pri pridelovanju vina 1500 delavcev. in sadjevca. **Wien II., Taborstr. 71.** Zastopniki se iščejo.

V najstarejši narodni **manufaktorni trgovini se vsled smrti gospoda**
Karola Vanič, Celje
Narodni dom
prodaja vsakovrstno blago, kakor: možko in žensko sukno, druki, oksforti, platno vsaki širokosti, dezniki, nogavice, moderci, kravate itd. itd.

po zelo znižani ceni!
Velika množina različnih **ostankov pod lastno ceno.**

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke v Celju.

Centrala: **Ljubljana.** Podružnice: **Spljet, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica.**

Delniški kapital: **8 milijon kron.**
Rezervni zaklad čez **K 800.000** obrestuje

vloge na vložne knjižice po 4 1/2 0 od dne vloge do dne dviga.
Rent. davek plačuje banka iz svojega. **čistih**